

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

טז.

עין משפט
נר מצוה

עציון. כר שתחת אוכף הגמל כדמתרגמינן (בראשית לה) זכר הגמל
צביוטא דגמלא: שליפין. משארות: קולותו. קלחי ירקוט: נמלאס
אסה אומר רי. רישא צבמס' כללית (פ"ד משנה ד) תנינן לה: כל
שוא פתוס מג. כל גדר העשוי צבנים עומדין פחות מרוחב ג'
זריך שלא יאח צין זה לזה ג' כדי שלא

יודקר הגדי צבמס ראה. כלומר להדיא
בלא עכוב דדקירת גדי מצטל לה
מתורת לבוד ואס אין צין זה לזה ג'
אפי' פרוץ מרובה על העומד כגון
קנים של צ' אצבעות וריוח צ' טפחים
צין זה לזה כשר דכל ריוח פחות
מג' אמרי' לבד וכולו זה עומד:
ומג' ועד ד'. לזה ד' צבלל: זריך
שלא יאח צין זה לזה כמלואו. וכל
כמה דלא הוי כמלואו א"ע ג' דהוי
ריוח שלשה כיון דעומד רבה עליו
ליכא למימר אחי אוריאל דהאי גיסא
ודהאי גיסא ומצטל ליה והווי להו
פתיס: ואס היה פרוץ ג'. לקמן
מתוך לה אס היה פרוץ כעומד
הה ליה למיתני: אף כנגד העומד
אסור. לזרוע דלא אלים עומד צפחות
מד' למישרי כנגדו היכא דפרוץ רבה
עליו: ועד עשר. ועשר צבלל אצל
יותר מי' כגון עומד י"ב או ט"ו לא
מזי למיתני שיעור פיראתו צמלואו
דאפי' צביר ממלואו דאיכא פירצה
יותר מעשרה ט' מיתקנא כולו כדמי'
סיפא: כנגד העומד מופר. הואיל
והיקף חשוב הוא וה"ה אס היה
פרוץ מרובה ולקמן דמקנא לה. הרי
כאן שלש מדות צמדה רשונה דקנים
פחותים מג' לא קפדינן אמלואו כיון
דמלואו לא הוי פירצה שלשה ואפי'
איתר ממלואו לא קפדינן עד דאיכא
פירצה שלשה וצמדה שניה קפדינן
אמלואו דהא איכא שיעור פירצה
למיהוי קרוי אורי ומתי אורי המרובה
ומצטל לעומד דאפי' כנגדו אינו
מתיר וצמדה שלישיית דאיכא עומד
חשוב אורי לא מצטל לה לגמרי
ומתיר מיהא כנגדה: ואס היה עומד
מרובה ט' אכולה קאי ואפי'
אעומד מג' ועד ד' דהא קמני צה
נמי זריך שלא יאח צין זה לזה כמלואו
הא צביר ממלואו שרי: נפרצה ציפס
מי' אסור. ואפי' כולו עומד: היו
שס קנים הדוקרין. משופין כדקר
נעזינן צארץ ועשה להן פאה קלועה
מלמעלה מזה לזה: אפי' ציפס

מעשר אמוס מופר. דלזרית הפתח מהניא צבללית אף ליותר מעשר: מאי מלואו נכנס ויואל. והכי משמע צבייתא כל שהוא ג' ומג' ועד
ד' זריך שלא יאח צין זה לזה מלואו נכנס ויואל שלא יאח פרוץ כעומד כנגדו ויואל דהוה ליה פרוץ מרובה ואס היה פרוץ מרובה
על העומד אף כנגד העומד אסור הואיל והוקף צביר שאינו חשוב שאין צו רוח ד': אידי דסנא רישא פרוץ מרובה על העומד.
אסור דלא סגי' דלא קמני לה לגלויי אמלואו דלאו מצומצם קאמר דקמ"ל הא כעומד מותר אף כנגד הפרוץ: סנא סיפא עומד מרובה
על הפרוץ. א"ע ג' דלא איתרין ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יש עומד כפרוץ שרי מדתנא ליה שלא יאח פרוץ כעומד
ותרנינן לה צבנכס ויואל הא צבנכס שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אלא משום סיפא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא
כפרוץ אסור: רישא נרד הונא לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ. ומתיר דלא סגי' דלא קמני לה דקמ"ל
הא כפרוץ אסור: סני רישא פרוץ מרובה על העומד. א"ע ג' דלא איתרין דהא אפי' כעומד נמי אסור: צבלל נרד פפא. דלמיר [טו:]
פרוץ כעומד מותר: משום הכי לא עריב. ג' צהדי פחות מג' ולמיתני כל שהוא פחות מג' וי' זריך שלא יאח צין זה לזה ג' דלא מזי למימר
זריך שלא יאח צין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעומד מותר ומשום הכי אפסקיה לאתנייה גבי
פחות מד' למיתנא ביה כמלואו דליהו משמע צבנכס ויואל: אלא נרד הונא. דלמיר [שס] פרוץ כעומד אסור אפי' כנגד העומד: לערב. ג' צהדי
פחות מג' וליתני זריך שלא יאח צין זה לזה ג' טפחים: משום דלא דמי פסולא. דפחות מג' לפסולא דג' דפסולא דפחות מג' לא הוי
מזי למיתני צפרוץ מרובה על העומד דכל כמה דלא הוי פרוץ ג' א"ע ג' דעומד טפח ופרוץ טפחים כשר ומזי מטא פרוץ לשלשה אשמעי'
צבתי מקרי פרוץ משום יודקר גדי: פסולא דסיפא. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום דיקור גדי דאי הוה עומד מרובה לא הוה
דישינן לגדי אלא משום מאי מיפסיל צפרוץ ג' משום דהוי פרוץ כעומד ותנא לאגמורי מדות דמחילה קאתי ומזי לחדושי טעמיה
ולמתלייה צפסולא אחרינה תנייה: פחות מג' פחות מג' מני רבנן הוה. מדקא מפליג צין פחות מג' לג' ש"מ רבנן הוה דמפלגי נמי צין
פחות מג' לג': אימא סיפא כל שהוא ג' ומג' ועד ד'. מדקא מפליג צין פחות מד' לד' דקאמר פחות מד' אס פרוץ יתר עליו
אף כנגד העומד אסור וד' גופיה קמני סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רבן שמעון צן גמליאל היא:

דאין זה סוגיית הש"ס דמשי צמעדיף ואינו חושש על קושייתו ועוד
קשה דפי' צבנכס אס היו נמוינן שמי נותנן ערב ואיכא סכך כשר
טפי וצפ"ק דסוכה (ד' ט): תנן גבי העושה סוכומו תחת האילן אס היה
הסוכו הרבה מהן או שקצץ כשירה ומוקי לה צבמירא כשצבטן ופ"ה
שס כשעירצין ואין יוצא כשר דלאמרי' פסול

ואינו כשר ועוד לדיוק הוא דלאמרי' פסול
מסקי אליבא דמ"א פרוץ כעומד
אסור דלא קי"ל הכי ועוד דלא
פרוץ צבמון כי מוקי נמי ציואל
ונכנס גבי שירא והא אפשי לנכנס
והתם ליכא לשוני לרצא כי הכא
ונראה כגירסת ר"ח דגריס והא אי
אפשי לנכנס יסתמוס כל האורי
ונמלא שאין הכשר מרובה על האורי
ועל הפסול או אפי' כמיהו ופרוץ
לכולי עלמא ומשני ר' אמי צמעדיף
שצודאי יסתמוס כל האורי ורצא אמר
אפי' תימא שאינו מעדיף אס היו
נמוינן שמי נותנו ערב ואלו נסתמוס כל
האורי אצל אין לפרש דווקא כענין
זה אהני לרצא ואלו צמעדיף לגור
דילמא לא יעדיף דבכל הספרי גרסי'
צפ"ק דסוכה (ד' טו): רצא אמר אפי'
תימא צשאינו מעדיף:

מארבעה עד עשר גרסי' ולא
גרסינן עד ארבע
אמות: **אימא סיפא כ"ר שהוא**
ש"ש ומג' ועד ד' ב'. סיפא גופיה
היה יכול להקשות דלא אמיא כרבנן
דקאמר הש"ס מדלא ממיר עומד
שלשה כנגדו וכרצ"ג נמי לא אמיא
מדקאמר וזריך שלא יאח צין זה לזה
כמלואו ולרצ"ג אפי' יותר ממלואו אין
צק כלום כיון דליכא ד' ללבד דמי
אלא כן דך הש"ס שמתחיל קושיא
מרישא כשיכול וכה"ג איכא פ' כינה
(ד' טו): גבי חמין שהחמו צצבת ט'
והלכתא

דתנא רישא פרוץ מרובה על העומד תנא סיפא עומד מרובה על הפרוץ
רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא
עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על העומד בשלמא
לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב
יהושע ליערבינהו וליתננהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יאח
בין זה לזה שלשה משום דלא דמי פסולא דרישא לפסולא דסיפא פסולא דרישא
כדי שלא יודקר הגדי בבת אחת פסולא דסיפא שלא יאח פרוץ כעומד
פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרינן לבוד שלשה
לא אמרינן לבוד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה
אתאן

קב א מיי פ"ו מהל'
כללית הלכה טו
טוש"ע י"ד פ"י ר"ל סעף
מה:
קב ב מיי שס הלכה טז
טוש"ע שס סעף טו:
רב ניסים גאון
מני רבנן היא דאמ' פחות
מג' אמרי לבוד. אתאן
לרבן שמעון בן גמליאל
דאמ' פחות מד' אמרי
לבוד. וחלוקת רבנן ורבן
שמעון בן גמליאל בזה
הברייתא האמורה בתחלת
הפרק. היתה קורתו
משוכה או תליה פחות
מג' צריך צריך קורת אחרת.

רבינו הנאל
עד ובלבד שלא יאח בין
גמל לגמל כמלא גמל כו'.
ורחינן הכא נמי כמלא
נכנס [נרצא]. ת"ש
נמצאת אמר שלש מידות
במחיצות. כל שהוא
פחות משלשה צריך שלא
יהא בין זה לזה שלשה.
שלא יודקר הגדי בבת
ראש. כל שהוא שלשה
ומשלשה ועד ארבעה.
צריך שלא יאח בין זה
לזה כמלואו. שלא יאח
פרוץ כעומד. ואם היה
פרוץ מרובה על העומד
אף כנגד העומד אסור. כל
שהוא [ארבעה ו]
מארבעה ולמעלה עד
עשרה. צריך שלא יאח
בין זה לזה כמלואו.
שלא יאח פרוץ כעומד.
ואם היה פרוץ כעומד
כנגד עומד מותר כנגד
פרוץ אסור. ואם היה
עומד מרובה על הפרוץ
אף כנגד (עומד אסור)
הפרוץ נמי מותר. נפרצה
יותר מעשר אסור. היו לו
קנים מדוקרין ועשה להן
פאה מלמעלה אפילו
ביותר [מ'] מותר. קמני
מיהא רישא. כל שהו
שלשה ומשלשה ועד
ארבעה צריך שלא יאח
בין זה לזה כמלואו. פי'
צריך שלא יאח (כמלואו)
[פרוץ כעומד]. קשיא
לרב פפא. ודחי כמלא
נכנס ורצא שהוא יותר
כמעט. ואמרינן הכי נמי
מסתברא דבמלואו יתר
הוא כמעט. מדקתני ואם
היה פרוץ מרובה על
העומד. פרוץ מרובה על
העומד הוא דאסור הא
כעומד מותר. ואמרינן
רישא קשיא לרב הונא
בריה דרב יהושע. סיפא
קשיא לרב פפא. ושינין
להו ופשוטה היא.
ואמרינן בשלמא לרב
פפא מוקי לה לרישא כל
שהו פחות משלשה צריך
שלא יאח בין זה לזה
שלשה. שאם היה העומד
פחות משלשה והפרוץ
שלשה אסור. שנמצא
הפרוץ מרובה על העומד
לפיכך אסור. הא זה כמו
זה או אפי' הפרוץ מרובה
על העומד כיון שהפרוץ
אינו שלשה טפחים אלא
פחות מותר. ומציעתא
דקתני צריך שלא יאח בין
זה לזה כמלואו מוקי לה
כמלואו נכנס ורצא שהוא
יותר כמעט. הא זה כמו
זה מותר. משום הכי לא
מערב ותני להו. דרישא
מלמעלה על העומד. ליערבינהו וליתננהו כל שהן פחות משלשה
ושלשה צריך שלא יאח בין זה לזה (כמלואו) [שלשה]. ורחינן רישא דקתני פחות מג' תורת לבודין. סיפא דקתני כי הוא ארבעה ועד ארבעה) אמות ועד עשר תורת מחיצה משום הכי לא מניי ליה.